

NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM SINH LÝ VÀ BIỆN PHÁP BẢO QUẢN HẠT GIỐNG CÂY HUỠNH (*Tarrietia javanica* Blume) Ở VÙNG BẮC TRUNG BỘ

Phạm Tiến Hùng, Nguyễn Thị Thanh Nga, Lê Xuân Toàn, Hoàng Văn Tuấn
Trung tâm Khoa học Lâm nghiệp Bắc Trung Bộ

Từ khóa: Đặc điểm sinh lý hạt giống, bảo quản hạt giống, cây Huỷnh, vùng Bắc Trung bộ

Keywords: Biological characteristics of seeds, seed storage, *Tarrietia javanica* Blume, Central North region

TÓM TẮT

Huỷnh là cây gỗ lớn, bản địa và có phân bố tự nhiên chủ yếu ở khu vực miền Trung Việt Nam. Kết quả nghiên cứu cho thấy quả Huỷnh đã cắt cánh có chiều dài trung bình 17,4 mm, chiều rộng 13,1 mm; chiều dài cánh quả trung bình là 66,6 mm, chiều rộng cánh quả 32,6 mm; tổng chiều dài quả cả cánh là 84 mm. Hạt giống Huỷnh có độ thuần đạt 95,92%, số quả Huỷnh cả cánh từ 1.011 - 1.087 quả/kg, số quả đã cắt cánh giao động từ 1.396 đến 1.424 quả/kg. Khối lượng 1.000 quả Huỷnh có cánh từ 989,2 - 919,8 g và đã cắt cánh từ 702,3 - 716,2g. Độ ẩm hạt Huỷnh sau thu hái ở vùng Bắc Trung Bộ trung bình là 13,1%. Tỷ lệ nảy mầm của hạt Huỷnh là 82,3%. Thời gian nảy mầm của hạt từ 19 - 21 ngày. Hạt bắt đầu nảy mầm sau 5 ngày gieo và đạt tỷ lệ cao nhất vào ngày thứ 9. Nhiệt độ có ảnh hưởng rõ rệt đến khả năng nảy mầm của hạt. Hạt nảy mầm cao nhất ở nhiệt độ 27 - 29°C, ở các nhiệt độ thấp hơn thì tỷ lệ nảy mầm thấp hơn và thời gian hạt bắt đầu nảy mầm kéo dài hơn. Bảo quản hạt trong túi vải đựng trong chum ở nhiệt độ phòng là công thức tốt nhất, sau 1 tháng bảo quản tỷ lệ nảy mầm còn 60,67%, sau 3 tháng bảo quản tỷ lệ nảy mầm còn 45,33%; kiến nghị chỉ nên bảo quản hạt trong thời gian 3 - 4 tháng vì sau thời gian này tỷ lệ nảy mầm sẽ xuống thấp.

Research on physiological characteristics and seed storage measures of *Tarrietia javanica* Blume in Central North region

Tarrietia javanica Blume is a native, big-sized timber species, widely distributed in Central region of Vietnam. The research results show that the length of fruit without wing is 17.4 mm, the width is 13.1 mm; the length of wing in 66.6 mm, width of wing is 32.6 mm; total length of fruit with wing is 84 mm. The seed purity is 95.92%, number of fruits with wings is 1,011 - 1,087 per kg, number of fruits without wings is about 1,396 - 1,424 per kg. The weight of 1.000 fruits with wings is about 989.2 - 919.8 g and without wings is about 702.3 - 716.2g. The moisture of seeds collected in Central north region on average is 13.1%. Germination rate of seeds is 82.3%. Germination time of seeds is 19 - 21 days. Seeds start germinating in 5th day after sowing and getting the highest germination rate in 9th day. Temperature greatly affects germination possibility of seeds. The highest germination rate occurs at temperature 27 - 29°C, at lower temperature germination rate is decreased and the time that's seeds start germinating will be longer. Storage of seeds can be done in cloth bags and put in the jar at room temperature, germination rate after 1 month storage is 60.67%, after 3 months remains 45.33%. It is recommended that storage of seeds of *Tarrietia javanica* can be applied by only 3 - 4 months because after this time germination rate sharply decreases.